

Beantwoording Raadsvragen Programmabegroting 2026

NR	Vraagsteller	Kruiselpad	Vraag	Antwoord
1	CDA Manus Bolders	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid - Een jeugdhulpregio gebaseerd op een sterke en effectieve samenwerking voor de inkoop van specialistische jeugdhulp. - We zorgen ervoor dat - totdat de gemeenschappelijke regeling en bijbehorende uitvoeringsorganisatie volledig van kracht zijn - de continuïteit en kwaliteit in de jeugdhulp gewaarborgd blijft.	In onderstaande tabel 1.5 zijn in de jaren 2025 t/m 2027 geen baten te verwachten. In 2028 en 2029 komen daar wel baten naar voren. 1. Waar komen deze baten vandaan? 2. Waarom geen baten in de jaren 2025 t/m 2027?	De baten die in 2028 en 2029 worden verwacht, houden verband met de geplande invoering van een eigen bijdrage voor jeugdzorg per 1 januari 2028. In de jaren 2025 tot en met 2027 worden geen baten geraamd, omdat de wettelijke basis en uitvoeringssystematiek voor deze bijdrage pas vanaf 2028 van kracht zijn.
2	CDA Manus Bolders	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.6 Belastingen en heffingen - We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en passen maximaal alleen een inflatiecorrectie toe.	Ten op zichte van 2025 zijn de lasten in 2026 100.000,00 euro lager. 1. Betreft dit de lagere kosten in verband met het niet meer innen van de hondenbelasting? 2. Betekend dit ook dat BWB een 100.00,00 euro minder vergoed wordt vanuit Woensdrecht. 3. Wordt hier rekening mee gehouden met de inflatie correctie bij verbonden partijen?	1. De lagere kosten staan inderdaad grotendeels in verband met het afschaffen van de hondenbelasting. 2. Hier is in de programmabegroting inderdaad rekening mee gehouden. 3. Dat is correct, de inflatiecorrectie is hierin verwerkt.
3	CDA Manus Bolders	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.6 Belastingen en heffingen - We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en passen maximaal alleen een inflatiecorrectie toe.	Ten op zichte van 2025 zijn de lasten in 2026 100.000,00 euro lager. 1. Betreft dit de lagere kosten in verband met het niet meer innen van de hondenbelasting? 2. Betekend dit ook dat BWB een 100.00,00 euro minder vergoed wordt vanuit Woensdrecht. 3. Wordt hier rekening mee gehouden met de inflatie correctie bij verbonden partijen?	Zie beantwoording vraag 2.
4	PvdA Niek van Essen	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.2 Handhaving - We voeren toezicht en handhaving uit volgens het uitvoeringsprogramma. Indien de dynamiek van de omgeving daarom vraagt, passen we het uitvoeringsprogramma aan.	welk effect heeft een langere begroting op het aantal fte voor handhaving	De lagere kosten in de begroting hebben geen effect op de handhavingscapaciteit. Deze is reëel begroot. De lagere kosten zijn het gevolg van de lagere materiële kosten in 2026. Dit betreft de kosten die éénmalig zijn gemaakt in 2025 voor de uitbreiding van de capaciteit.
5	PvdA Niek van Essen	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.2 Handhaving - We voeren toezicht en handhaving uit volgens het uitvoeringsprogramma. Indien de dynamiek van de omgeving daarom vraagt, passen we het uitvoeringsprogramma aan.	2026 heeft een lagere begroting dan 2025 dus lagere i.p.v. langere	De lagere kosten in de begroting hebben geen effect op de handhavingscapaciteit. Deze is reëel begroot. De lagere kosten zijn het gevolg van de lagere materiële kosten in 2026. Dit betreft de kosten die éénmalig zijn gemaakt in 2025 voor de uitbreiding van de capaciteit.
6	PvdA Niek van Essen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners. - We gaan verder met het onderzoek om samen met onze grootste subsidiepartners (BWI, WJZijn en MEE) te kijken welke samenwerkingsvorm de komende jaren het meest passend is.	Wat is het doel van dit onderzoek naar de samenwerkingsvorm? Kostenbesparing, schaalvergroting ?	Het onderzoek naar de meest geschikte samenwerkingsvorm kent meerdere aanleidingen. Enerzijds willen we vanuit VraagWijzer toewerken naar een uitvoeringsplan per dorpskern. Hiervoor is het noodzakelijk om de specifieke behoeften per dorpskern in beeld te brengen en het aanbod van de verschillende welzijnspartners beter op elkaar af te stemmen. Anderzijds speelt ook het streven naar doelmatigheid en kostenbeheersing een rol. We willen overlap in de uitvoering voorkomen en stimuleren dat iedere welzijnsorganisatie inzet op haar eigen expertise, met goede samenwerking en warme doorverwijzing naar andere partijen waar dat passend is. Tot slot onderzoeken we of subsidiëring nog steeds de meest passende vorm van samenwerking is, of dat er aanleiding is om dit op een andere wijze vorm te geven.

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
7	AKT John Mathijssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners. - We blijven in de bibliotheekvoorzieningen investeren zodat we in onze gemeente voldoende bibliotheken houden die aan de brede maatschappelijke functie voldoen.	Welke bedragen zijn er gemoeid met het in stand houden van de bibliotheken en hun aangeboden programma. Zowel ingaand als uitgaand en graag gesplitst naar bibliotheek/faciliteit.	Voor 2026 zullen de bedragen als volgt zijn: Waarderingsubsidie Bibliotheek Huijbergen: € 31.500. Hier staan geen inkomsten tegenover. Waarderingsubsidie Bibliotheek Kapellen: € 28.000. Hier staan geen inkomsten tegenover. Budgetsubsidie Bibliotheek West-Brabant (vestiging in Hoogerheide en doorontwikkeling vestiging Ossendrecht): € 570.000. Hier staan inkomsten tegenover vanuit het Rijk: een decentralisatieuitkering voor uitvoering van de wettelijke zorgplicht a € 100.000 en een SPUK IDO a € 21.000 (Informatiepunten Digitale Overheid). De dienstverlening van de Bibliotheek West-Brabant is zeer uitgebreid: naast het uitlenen van boeken houdt de bibliotheek zich ook bezig met onder andere taalcafés, taaloeefengroepen, cursussen Digitaal Sterker, IDO, de Baby- en Peuterparade, de Bibliotheek op School en Boekstart in de Kinderopvang.
8	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners. - We gaan verder met het onderzoek om samen met onze grootste subsidiepartners (BWI, WijZijn en MEE) te kijken welke samenwerkingsvorm de komende jaren het meest passend is.	In het algemeen zien we bij alle hoofdstukken een stijging van de uitgaven. Is dit specifiek inflatie ?	Niet alle onderdelen binnen het programma Sociaal Domein laten een kostenstijging zien. Bij product 1.1 Sociale Veerkracht wordt de stijging volledig verklaard door indexatie. Voor product 1.2 Integrale Toegang Sociaal Domein en product 1.3 Werk en Inkomen is geen sprake van een kostenstijging. Bij product 1.4 Maatschappelijke Ondersteuning is er in 2026 geen toename van de kosten als gevolg van de nieuwe Wmo-contracten. Op de langere termijn wordt echter wel een stijging verwacht door indexatie en cliëntontwikkeling. Voor product 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid is sprake van een kostenstijging, voornamelijk veroorzaakt door indexatie, de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd en enkele specifieke kostenontwikkelingen. Bij product 1.6 is sprake van zowel een stijging door indexatie als een daling door het aflopen van enkele GALA-gerelateerde producten. Voor product 1.7 wordt geen kostenstijging voorzien.
9	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	We zijn bij alle hoofdstukken in dit programma een kostenstijging. Is dit specifiek inflatie ?	Niet alle onderdelen binnen het programma Sociaal Domein laten een kostenstijging zien. Bij product 1.1 Sociale Veerkracht wordt de stijging volledig verklaard door indexatie. Voor product 1.2 Integrale Toegang Sociaal Domein en product 1.3 Werk en Inkomen is geen sprake van een kostenstijging. Bij product 1.4 Maatschappelijke Ondersteuning is er in 2026 geen toename van de kosten als gevolg van de nieuwe Wmo-contracten. Op de langere termijn wordt echter wel een stijging verwacht door indexatie en cliëntontwikkeling. Voor product 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid is sprake van een kostenstijging, voornamelijk veroorzaakt door indexatie, de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd en enkele specifieke kostenontwikkelingen. Bij product 1.6 is sprake van zowel een stijging door indexatie als een daling door het aflopen van enkele GALA-gerelateerde producten. Voor product 1.7 wordt geen kostenstijging voorzien.
10	D66 Valerie Hoeks	Programmabegroting 2026 - Programma 2. Ruimte - 2.6 Indicatoren - Verplichte BBV-indicatoren Programma 2. Ruimte	Er is een flinke toename in niet-sporters. Hoe wordt dit gemeten? Wat is de verklaring voor deze forse stijging?	Deze indicator is door een technisch probleem foutief in de Programmabegroting terecht gekomen. De juiste cijfers zijn hieronder vermeld. De stijging in 2020 - 2022 houdt vermoedelijk verband met de coronapandemie en -maatregelen. 2012 48,1 % 2016 48,7 % 2020 50,4 % 2022 56,4 % 2024 48,3 %

Beantwoording Raadsvragen Programmabegroting 2026

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
11	D66 Valerie Hoeks	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.4 Samenwerken en besturen - We zoeken samenwerking op waar het ons werk efficiënter en effectiever maakt zodat we de bestuurskracht versterken. - Zowel bestuurlijk als ambtelijk - en uitgaande van de eigen doelstellingen - vervult de gemeente bewust de juiste rol in regionale samenwerking met andere overheden en organisaties.	Hoe wordt geëvalueerd of de juiste rol wordt aangenomen? En hoe wordt hierna gehandeld?	Reguliere rollen als eigenaar, klantwethouder of ambtelijk vertegenwoordiger worden toebedeeld, vastgelegd en doorlopend uitgevoerd. Dit behoeft geen evaluatie, maar zit in reguliere verantwoordingsmechanismen. Daarnaast pakt onze gemeente soms een rol in bestuurlijke en ambtelijke overleggen als bijv. bestuurlijk trekker, aanjager of ambtelijk expert. Daarbij wordt onder meer gekeken naar specialismen, betekenis voor gemeente Woensdrecht en inzet in relatie tot andere deelnemers in de samenwerking (bezien over alle regionale samenwerkingen). Deze rollen worden bewust ingezet, niet zo zeer geëvalueerd, maar staan regelmatig op de bestuurlijke en ambtelijke agenda om een spreekwoordelijke vinger aan de pols te houden.
12	D66 Valerie Hoeks	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.10 Communicatie - Onze inwoners worden goed geïnformeerd en zijn tevreden over de communicatie met de gemeente en het bestuur.	Hoe wordt gecheckt of geëvalueerd of de inwoners inderdaad tevreden zijn? En hoe wordt de communicatie eventueel daarop aangepast?	We meten en monitoren continu de tevredenheid van onze inwoners op onze communicatie. Dit doen we door het klanttevredenheidsonderzoek (na ieder bezoek, telefonisch/e-mail/brief-contact), de button op de gemeentelijke website en door social media monitoring. Uiteraard letten we erop dat onze communicatie transparant, betrouwbaar, volledig, duidelijk, laagdrempelig, toegankelijk en binnen de gestelde servicenormen is. Krijgen we ergens het signaal dat we hier niet aan voldoen, dan passen we onze communicatie hier meteen op aan.
13	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners. - We blijven in de bibliotheekvoorzieningen investeren zodat we in onze gemeente volwaardige bibliotheken houden die aan de brede maatschappelijke functie voldoen.	Welke investeringen, eenmalig en structureel staan er voor komende periodes op de planning?	Met het aanvragen van de SPUK-regeling Lokale Bibliotheekvoorzieningen in 2023 heeft de gemeente vanuit het Rijk eenmalig een bedrag van € 220.000 ontvangen. Aan deze bijdrage was de voorwaarde verbonden dat de gemeente 20% cofinanciert, wat neerkomt op een eenmalige investering van € 55.000. Vanwege de vertraging in de verbouwing van 't Paviljoen zijn deze middelen nog niet volledig besteed. Het Ministerie heeft uitsstel verleend, waardoor de middelen ook in 2026 nog kunnen worden ingezet. Met de realisatie van een volwaardige bibliotheekvoorziening in Ossendrecht zullen in de toekomst wel extra huisvestings- en personeelskosten ontstaan. Deze worden opgenomen in de subsidieaanvraag van de Bibliotheek West-Brabant, wat voor de gemeente een structurele investering betekent.
14	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	1.1 Sociale veerkracht en 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein dalen kosten na 2026. Wat is hier de oorzaak van?	Betreffende 1.1 Sociale Veerkracht: Vanaf 2027 nemen de lasten af doordat de specifieke uitkering SPUK GALA 'leefstijlakkkoord sociale basis' (Gezond en Actief Leven Akkoord) niet langer wordt toegekend. Deze uitkering was de afgelopen jaren een belangrijke financieringsbron voor de uitvoering van activiteiten binnen de sociale basis. Betreffende 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein: In 2024 is het budget ten behoeve van vraagwijzer niet geheel benut. Voor het resterende bedrag is een krediet van € 95.000 geopend, dat in 2025 ingaat. Dit krediet brengt afschrijvingskosten met zich mee ter hoogte van hetzelfde bedrag. Het uitgangspunt is dat het krediet in 2025 volledig wordt aangewend en tegelijkertijd wordt afgeschreven. Vanaf 2026 zijn er geen afschrijvingslasten meer, wat de daling in 2026 ten opzichte van 2025 verklaart.
15	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein - Onze partners in het voorliggend veld werken integraal samen. - We geven onze welzijnspartners de opdracht een gezamenlijke subsidieaanvraag 2027-2030 in te dienen om tot een dekkend zorglandschap per dorp te komen.	Welke randvoorwaarden geven wij aan deze gezamenlijke subsidieaanvraag, zodanig deze te kunnen beoordelen op kwaliteit en kosten?	Eind 2025 starten we met het opstellen van een bestuurlijke opdracht. In deze opdracht worden de randvoorwaarden vastgelegd voor een verdere intensivering van de samenwerking. Het streven is dat de grootste welzijnsorganisaties gezamenlijk een visie op het lokale welzijnsbeleid ontwikkelen en onderling afstemmen welke organisatie welke taken op zich neemt. Deze ontwikkeling maakt onderdeel uit van de deelopgaven binnen de opgave VraagWijzer. De beoogde start van deze nieuwe samenwerkingsvorm is in 2027.

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
16	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.3 Werk en inkomen - Het voorkomen en aanpakken van armoede en schulden bij inwoners. - We investeren in de bekendheid en toegankelijkheid van inkomensondersteunende voorzieningen en we attenderen inwoners op maatregelen die zij zelf kunnen nemen om hun huishoudboekje op orde te houden.	Uit de Lemon-enquete blijkt dat veel inwoners 28% deze middelen niet weten te vinden. Welke nieuwe maatregelen wenst men te nemen om ook deze laatste groep te bereiken?	We herkennen dat een deel van de inwoners de beschikbare inkomensondersteuning nog niet weet te vinden. De sociale kaart op de gemeentelijke website wordt voortdurend actueel gehouden. Hierop staan zowel structurele als tijdelijke regelingen vermeld, inclusief informatie over partners in het voorliggend veld waar inwoners terecht kunnen voor vragen of ondersteuning bij het aanvragen. Ook de website van de ISD Brabantse Wal is vernieuwd en gebruiksvriendelijker gemaakt, zodat informatie en aanvraagformulieren eenvoudiger te vinden zijn. De ISD Brabantse Wal verstuurt periodiek informatiebrieven aan bijstandsgerechtigden met actuele informatie over beschikbare voorzieningen. Daarnaast communiceert de gemeente zelf via thematische informatiebrieven binnen het sociaal domein, waaronder over inkomensondersteuning. Communicatie wordt bovendien afgestemd op relevante momenten in het jaar. Zo wordt in het najaar actief gecommuniceerd over de collectieve zorgverzekering en in de zomerperiode over regelingen voor kinderen, zodat ouders tijdig aanvragen kunnen indienen voor het nieuwe schooljaar. Ook communiceren we informatie over toeslagen vanuit het Rijk, zoals over het tijdig aanvragen van toeslagen. Samen met de ISD wordt onderzocht hoe inkomensondersteunende maatregelen en bijbehorende aanvraagprocessen begrijpelijker en eenvoudiger kunnen worden gemaakt. Een recent voorbeeld is de herziening van het aanvraagproces voor de individuele inkomensvoorslag. Tot slot blijft de gemeente in gesprek met partners (in het voorliggend veld) om gezamenlijk te kijken hoe ook de groep inwoners die de regelingen nog niet weet te vinden beter bereikt kan worden en het totale bereik verder kan worden vergroot.
17	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.6 Gezondheid en Sport - Een gezonde generatie in 2040. - We voeren - samen met onze partners - de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) verder uit in alle dorpen en hebben hierbij aandacht voor rookvrije generaties, gezonde sportkanten en het voorkomen en handhaven van alcoholgebruik onder jongeren.	Welke afspraken heeft de gemeente nu staan met onderwijsorganisaties aangaande Vaps-beleid rond (Basis)scholen?	Op dit moment zijn er nog geen formeel vastgelegde afspraken tussen de gemeente en onderwijsorganisaties over het Vape-beleid rondom (basis)scholen. Wel is er naar aanleiding van de motie bestuurlijke opvolging gegeven aan het onderwerp. Dit is onder andere gebeurd door het onderwerp bespreekbaar te maken tijdens reguliere overleggen, waarbij het thema rook- en vapevrije zones rondom schoolpleinen is besproken met schoolleiders. Het onderwerp is hiermee continu onderwerp van gesprek.
18	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.6 Gezondheid en Sport - Een gezonde generatie in 2040. - We voeren - samen met onze partners - de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) verder uit in alle dorpen en hebben hierbij aandacht voor rookvrije generaties, gezonde sportkanten en het voorkomen en handhaven van alcoholgebruik onder jongeren.	Zijn de gemeentelijke boas nu opgeleid om te handhaven op alcoholverkoop aan jongeren binnen horecabedrijven?	Op dit moment hebben we één boa die is opgeleid in het kader van de handhaving op de Alcoholwetgeving.
19	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.6 Gezondheid en Sport - Sport en bewegen dichtbij en meer toegankelijk maken. - We gaan in gesprek met (sport)verenigingen en zetten vraaggericht in op verenigingsondersteuning.	Tijdens de perspectievennota is de Motie Sport- en cultuuirimpuls aangenomen. Welk is hier voor opgenomen in deze begroting?	In de begroting 2025 is voor de uitvoering van de Motie Sport- en cultuuirimpuls een bedrag van € 2.500 gereserveerd. Voor 2026 wordt binnen de bestaande budgetten een gelijk bedrag beschikbaar gesteld. Daarom is er voor 2026 geen afzonderlijk budgetonderdeel opgenomen in de begroting.
20	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 indicatoren - Verplichte BBV Indicatoren Programma 1	Al 5 jaar stijging. Zijn hiervoor aanwijsbare oorzaken te vinden?	Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 is de instroom in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) beëindigd en zijn de toelatingscriteria voor de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) aangescherpt. Daarnaast stromen nieuwkomers via de Participatiewet in zodra zij in een gemeente worden gehuisvest. Hierdoor doet zich een verschuiving voor naar een grotere en meer diverse groep inwoners die, ieder met eigen achtergronden en ondersteuningsbehoeften, een beroep doet op ondersteuning vanuit de Participatiewet. Re-integratievoorzieningen zijn erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en inwoners duurzaam te laten participeren. Dit betreft onder andere instrumenten zoals jobcoaching, proefplaatsingen, werkplekaanpassingen en loonkostensubsidies. Door de toegenomen omvang en diversiteit van de doelgroep worden deze voorzieningen steeds vaker én gedurende langere tijd ingezet, om maatwerk en effectieve begeleiding richting werk te kunnen bieden.

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
21	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 indicatoren - Verplichte BBV Indicatoren Programma 1	1720 per 10000 in 2024, hoogste aantal ooit. Zijn hier naast vergrijzing nog andere oorzaken voor aan te wijzen?	Sinds de invoering van het abonnementstarief Wmo (01-01-2019) zien we een (forse) stijging in de maatwerkvoorzieningen Wmo, welke met name wordt veroorzaakt door de maatwerkvoorziening "Huishoudelijke ondersteuning". Ook in 2024 is een (lichte) stijging in clientallen te zien. De clientaantallen zijn gebaseerd op enerzijds instroom (het aantal inwoners die een maatwerkvoorziening toegekend hebben gekregen) en anders uitstroom (inwoners die uitstromen naar de Wet langdurige zorg, verhuizen of overlijden). Naast de dubbele vergrijzing, die leidt tot meer druk op de zorg omdat er meer ouderen zijn die gemiddeld ouder en kwetsbaarder zijn, zien we daarnaast de ontwikkeling en het (landelijk) beleid waarbij het langer zelfstandig thuis blijven wonen gestimuleerd wordt. Ook deze ontwikkeling leidt tot meer inwoners die een beroep doen op de maatwerkvoorzieningen Wmo en die hierdoor langer binnen de doelgroep Wmo blijven.
22	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 2. Ruimte - 2.1 Ruimtelijke ordening en bouwzaken - Implementatie van de Omgevingswet - We actualiseren onze omgevingsvisie en werken verder aan de opbouw van het omgevingsplan, dat we in 2029 volledig gereed willen hebben.	Op wat voor een visie-wijzigingen doelt u hier?	Wij actualiseren de omgevingsvisie omdat de fysieke leefomgeving verandert en zich nieuwe opgaven en kansen voordoen. De omgevingsvisie maakt onderdeel uit van de beleidscyclus, waarbij het belangrijk is om periodiek nieuwe accenten en aanpassingen aan te brengen ten opzichte van de voorgaande periode. Daarbij gaat het onder andere om thema's als demografische ontwikkelingen, duurzaamheid, biodiversiteit, mobiliteit, economische positie, veranderende woonvraag en maatschappelijke initiatieven. Welke visiewijzigingen dit precies met zich meebrengt, wordt momenteel onderzocht. De gemeenteraad wordt hierbij actief betrokken.
23	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 2. Ruimte - Inleiding	Voor 2025 en 2026 hebben we eenmalige gelden gereserveerd voor RO en Bouwzaken voor Stikstof en versnelling, uitdagingen. Verwacht u dat na 2026 deze problemen verdwenen zijn? Is het reëel om te denken dat we met de huidige problematiek deze gelden niet meerjarig nodig hebben?	Nee, het is niet reëel om te verwachten dat de stikstofproblematiek en de behoefte aan versnelling na 2026 verdwenen zijn. Deze vraagstukken hangen samen met landelijke ontwikkelingen en regelgeving. Ook na 2026 zal inzet naar verwachting nodig blijven, mogelijk met aanvullende middelen.
24	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - 3.4 Verkeer en vervoer - Het faciliteren van de overgang naar duurzame mobiliteit in de openbare ruimte. - We stellen een gemeentelijke plankaart vast met openbare laadpalen. De laadinfrastructuur breiden we uit.	Hoe staat het met privé laadpalen/bekabeling over openbaar gebied? Zijn hier binnen de huidige gemeentelijke regelingen inmiddels maatwerkoplossingen?	Aanvragen voor kabelgoten ten behoeve van privélaadpalen in het openbaar gebied worden binnen de gemeente Woensdrecht behandeld door de medewerkers wegenbeheer binnen het team Leefomgeving. De aanvraag voor aanleg van een kabelgoot wordt getoetst aan de voorwaarden waaronder de specifieke locatie. Bij een positief besluit neemt de aanvrager vervolgens contact op met één van de door de gemeente geselecteerde aannemers om de werkzaamheden uit te voeren. Het aantal aanvragen is zeer gering.
25	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - 3.4 Verkeer en vervoer - Het verbeteren van de fietsverbindingen in en buiten de regio. - We zetten verdere stappen in de komst van een snelfietsroute tussen Bergen op Zoom en België.	Aan welke termijn wordt hiervoor gedacht?	Op dit moment wordt gewerkt aan de uitwerking van het haalbaarheidsonderzoek voor het snel-fietspad tussen Bergen op Zoom en Antwerpen en de samenwerkingsafspraken met buurgemeente Bergen op Zoom. Het realiseren van een snel-fietspad is een complex traject waarin zorgvuldig gekeken moet worden naar onder andere de tracékeuze, grondeigendom, verkeersveiligheid en financiering. Dit vergt de nodige tijd; een snel-fietspad is dan ook niet op korte termijn te realiseren.
26	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - 3.5 Monumenten en cultuur - We beschermen en behouden het cultuurhistorisch erfgoed.	De gemeente werkt aan een ruimtelijke (structuur) visie op de dorpen, waarin ook monumentale dorpsstructuren en dorpsaanzichten worden benoemd. Wanneer kunnen wij deze visie verwachten? Zijn hier financiële middelen voor gereserveerd in deze begroting?	[Deze vraag is ingetrokken door de indiener]

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
27	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid - Een jeugdhulpstelsel dat steun biedt aan gezinnen en ook in de toekomst betaalbaar en duurzaam is.	Volgens de VVD gaat er veel geld naar jeugd en sociale veiligheid. Prima want de veiligheid van het kind staat voorop. We menen wel dat het van belang is dat het geld goed wordt besteed. 1. Wordt er momenteel tijdig gesignaleerd zodat huiselijk geweld en kindermishandeling in een vroeg stadium gestopt kan worden? 2. Wat wordt er nu anders gedaan, omdat de budgetten zijn verhoogd? 3. Hoe wordt er getoetst of het gewenste resultaat wordt behaald?	1. Ons stelsel is ingericht om vroegtijdig te signaleren en in te grijpen waar nodig. Dit gebeurt onder andere door het gebruik van de meldcode. De meldcode is een stappenplan die gebruikt moet worden wanneer er een vermoeden is van huiselijk geweld en kindermishandeling door alle professionals die zich in de omgeving van kinderen bevinden. We kunnen helaas niet alles voorkomen. 2. De budgetten zijn verhoogd vanwege indexatie van de tarieven en verschuiving naar de duurdere maatwerk enerzijds en anderzijds om uitvoering te kunnen geven aan de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd vraagt gemeenten nu eerst te investeren in bijvoorbeeld het verstevigen van de pedagogische basis en het opbouwen van alternatieven van de gesloten jeugdhulp om op lange termijn het jeugdhulpstelsel financieel houdbaar te houden. Om dit te kunnen realiseren heeft het Rijk besloten om eerdere bezuinigingen op Jeugd terug te draaien. 3. Om te monitoren of dit bijdraagt aan de gewenste resultaten wordt er meer ingezet op datagedreven werken. Binnen de Jeugdhulpregio West-Brabant West is een dashboard ingericht om gericht te kunnen sturen. Op dit moment zien we een stabiel instroom en uitstroom uit de niet vrij toegankelijke zorg voor de gemeente Woensdrecht. Gekeken zal moeten worden naar de inzet van preventieve interventies vanuit het nog vast te stellen preventief jeugdbeleid. De verwachting is dat de instroom naar de niet vrij toegankelijke jeugdzorg hiermee daalt.
28	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.4 Maatschappelijke ondersteuning - Het op peil houden van de kwaliteit van het productenaanbod Wmo-maatwerkvoorzieningen.	Het aantal maatwerkvoorzieningen vanuit de WMO stijgt ieder jaar. Daaruit trekt de VVD de conclusie dat de kosten jaarlijks zullen blijven stijgen. 1. Waarom wordt er dan minder geld voor de Maatschappelijke ondersteuning begroot? 2. Wat doet de gemeente om de kosten te beheersen zonder dat dit ten kosten gaat van de toegankelijkheid en de kwaliteit van de voorzieningen in de WMO?	1. In de derde financiële kwartaalrapportage wordt voorgesteld het budget voor Wmo Begeleiding met € 351.000 af te ramen, ten gunste van het begrotingsresultaat, vanwege de afname van het aantal cliënten. Deze neerwaartse bijstelling is echter niet verwerkt in de cijfers van 2025 in de programmabegroting 2026. Indien deze bijstelling wel wordt verwerkt, zullen de lasten voor 2025 uitkomen op € 8.810.853 (9.161.853 - 351.000), hetgeen een jaarlijkse stijging zou weerspiegelen. 2. Kostenbeheersing is opgenomen als één van de doelen voor de nieuwe contracten Wmo Huishoudelijke ondersteuning en Wmo begeleiding per 1 januari 2026. Sturen op kostenbeheersing, doen we op verschillende manieren. Zo hebben we 'toekomstbestendigheid' opgenomen als onderdeel van de aanbesteding. Dit betekent dat we met de nieuwe Wmo-contracten Huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding, inzetten op innovatie, duurzaamheid en aandacht voor maatschappelijke kosten van Wmo maatwerkvoorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn: gebruikmaken van nieuwe (slimme) technologie, samenwerking met en (indien van toepassing) tijdig afschalen naar het voorliggend veld, scholing van zorgpersoneel zodat o.a. tijdig wordt gesignaleerd en bijvoorbeeld kan worden doorverwezen naar (andere) passende ondersteuning (zoals specialistische zorg of WLZ). Ook binnen de andere contracten maatwerkvoorzieningen Wmo zijn kostenbeheersing en toekomstbestendigheid (zoals behoud van kwaliteit, beschikbaarheid en toegankelijkheid) een doel. We werken binnen de contracten voor de maatwerkvoorzieningen Wmo vaak samen met regio gemeenten voor bijvoorbeeld de inkoop van hulpmiddelen, waarbij schaalvergroting en efficiëntie kunnen bijdragen aan kostenbeheersing. Daarnaast sluiten we langdurige overeenkomsten af. Een langere contractduur maakt het voor partijen aantrekkelijk om te investeren in zaken die zich over wat langere termijn terugverdienen (zoals innovatie/technologie). Tot slot onderhouden we – net als nu – korte lijnen met onze zorgaanbieders/leveranciers, voeren contractmanagement uit, monitoren op o.a. kostenbeheersing, kwaliteit en klanttevredenheid, en blijven we inzetten op goede samenwerking met onze ketenpartners.
29	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 indicatoren - Verplichte BBV Indicatoren Programma 1	De VVD constateert dat de demografische druk niet significant toeneemt de komende jaren. 1. Heeft de toename van vluchtelingen, statushouders en navolgers, arbeiders etc. geen invloed op deze cijfers?	De achtergrond van mensen heeft geen invloed op deze indicator. De onderliggende formule rekent alleen met leeftijden: Demografische druk = (aantal inwoners <20 jaar + aantal inwoners >=65 jaar) / aantal inwoners 20 t/m 64 jaar.
30	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 4. Economie - 4.2 Middenstand en winkelgebieden - Samen met onze ondernemersverenigingen blijven we inzetten op een zo aantrekkelijk en divers mogelijk winkelaanbod in de dorpen.	U meent dat u het economisch klimaat een impuls geeft door onderzoek en overleg met de ondernemers. Daarbij is het versturen van nieuwsbrieven een instrument. Hoe meent u dat u een volledig communicatief traject nastreeft met het alleen versturen van nieuwsbrieven?	De nieuwsbrief is inderdaad een belangrijk onderdeel van ons communicatietraject, maar we beschouwen het als één van de middelen. We combineren het met andere vormen van communicatie, zoals overleg met ondernemers en persoonlijke gesprekken, om een breed en effectief traject te waarborgen.

Beantwoording Raadsragen Programmabegroting 2026

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
31	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 4. Economie - 4.4 Afvalinzameling - Afvalinzameling- en verwerking is 100% kostendekkend waarbij de gebruiker betaalt.	U houdt jaarlijks geld over op de afvalinzameling. Waarom treft u geen voorziening met het overschot op dit product voor ontwikkeling en ondersteuning voor activiteiten die het afvalaanbod kunnen verlagen?	Er is een voorziening voor het product Afval. Eventuele overschotten of tekorten op de afvalstoffenheffing worden jaarlijks aan deze voorziening toegevoegd of hieruit onttrokken. Vanuit deze voorziening kunnen projecten worden gefinancierd die bijdragen aan vermindering van het afvalaanbod of verbetering van de afvalscheiding. Zoals de uitvoering van de motie Bijplaatsingen. De uitvoering van dergelijke projecten is momenteel mede afhankelijk van de beschikbare capaciteit bij Saver.
32	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.2 Handhaving - We voeren toezicht en handhaving uit volgens het uitvoeringsprogramma. Indien de dynamiek van de omgeving daarom vraagt, passen we het uitvoeringsprogramma aan.	We zien dat de kosten van handhaving in de komende jaren toenemen. Waarom begroot u niet ruimer op dit onderdeel zodat de veiligheid en toezicht optimaal blijvend kan worden ingezet en we niet achteraf financieel moeten bijstellen?	Wij kiezen bewust voor een gefaseerde aanpak. De effecten van de uitbreiding worden eerst gedurende een jaar gemonitord en geëvalueerd. Op basis van de resultaten van de evaluatie wordt bepaald of structurele middelen noodzakelijk zijn. Zo borgen we dat beschikbare middelen doelmatig en verantwoord worden ingezet.
33	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.4 Samenwerken en besturen - We zoeken samenwerking op waar het ons werk efficiënter en effectiever maakt zodat we de bestuurskracht versterken.	Er wordt samengewerkt om het werk efficiënter en effectiever te maken. Hier zijn hoge kosten aan verbonden. Met welke indicatoren kunt u dat doel meten?	Wij hebben geen specifieke indicatoren in onze begroting opgenomen. Via reguliere rapportages als bijvoorbeeld jaarverslagen en kwartaalrapportages leggen organisaties verantwoording af over geleverde producten. Via het algemeen bestuur of de vergadering van aandeelhouders houden onze bestuurlijke verantwoordelijken de vinger aan de pols waar het gaat om het nakomen van doelstellingen en uitgangspunten. Doelstellingen en uitgangspunten zijn overigens voor elke samenwerking weer anders. Wij informeren u daar met regelmaat over en betrekken u via raadsinformatiebriefjes, raadsvoorstellen, kwartaalrapportages enz. Het is dus een voortdurend proces van sturen en bijstellen.
34	ABZ Loes Kools	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid - Een jeugdhulpstelsel dat steun biedt aan gezinnen en ook in de toekomst betaalbaar en duurzaam is. - We gaan aan de slag met een pilot om op een andere manier de inzet en afronding van hoogcomplexere zorgarrangementen te organiseren, die de administratieve lasten voor gemeenten en zorgaanbieders vermindert.	Blijft bij de pilot de verantwoording ook geborgd i.v.m. fraude?	De pilot wordt in samenwerking met de Jeugdhulpregio West-Brabant West uitgevoerd. De voortgang van de pilot wordt gemonitord door een regionale werkgroep. Bij excessen worden er gesprekken gevoerd met de zorgcombinaties die de hoog complexe zorg leveren. Op casusniveau wordt door de jeugdprofessional geëvalueerd of de hulpvraag van de cliënt is opgelost en zo niet waarom dit niet is gebeurd. Dit komt weleens voor bijvoorbeeld door een levensincident die heeft plaatsgevonden. Door binnen de pilot sterker te sturen op de verantwoording, wordt de rechtmatigheid strakker gecontroleerd. Hiermee kunnen onrechtmatigheden (waaronder fraude) beter worden signaleerd dan wel worden voorkomen.
35	ABZ Loes Kools	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - 3.6 Burger- en overheidsparticipatie - We versterken de samenwerking tussen de gemeente en onze inwoners. - We bespreken en prioriteren samen met de inwoners de thema's uit de lokale en regionale ontwikkelingen.	Het is mij bekend dat als er thema's behandeld worden dat inwoners betrokken worden. Zijn er ook reguliere structurele overleggen met inwoners waarbij zij hun input kunnen geven?	Er zijn geen reguliere structurele overleggen met (individuele) inwoners maar wel bijvoorbeeld met de Dorpsplatforms, adviesraden, VNO NCW en andere organen met een vertegenwoordigende rol. Bewoners worden wel individueel betrokken bij projecten zoals wegconstructies, aanpassing speelvoorzieningen in de wijken en andere initiatieven die hun woonomgeving raken.
36	AKT John Mathijssen	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - 3.5 Monumenten en cultuur - We beschermen en behouden het cultuurhistorisch erfgoed.	Waaruit bestaan de baten (€40.000) bij de post 3.5 Monumenten en cultuur	Deze bestaat uit de huuropbrengst van de communicatie apparatuur van de telecombedrijven in de kerktorens van de gemeente.
37	ABZ Loes Kools	Programmabegroting 2026 - Programma 5. Bestuurskracht - Inleiding	In 2025 is er een begrotingswijziging m.b.t. de lasten van ruim -€ 483.000 op een primair begroot bedrag van -€ 586.000. In 2024 was er een begrotingswijziging van ruim -€ 1.200.000 Voor de jaren vanaf 2026 wordt er ook weer rond de -€ 485.000 begroot. Is dit reëel? Dit heeft toch invloed op het uiteindelijke begrotingsresultaat en meerjarenperspectief.	De begrotingswijzigingen waar u naar verwijst hebben betrekking op de mutaties in de reserve personele veerkracht. Deze reserve wordt aangewend bij personele knelpunten. In de kwartaalrapportages wordt steeds aangegeven wat de storting in de reserve was en zo ook de onttrekking. De onttrekking aan de reserve valt in enig jaar niet realistisch te ramen. De reserve beweegt mee met de personele knelpunten welke plaats vinden in enig jaar. Het is juist dat in 2024 een fors beroep op de reserve is gedaan. Het product 5.9 bestaat uit meerdere kostenplaatsen. De raming voor 2026 bestaat voor het grootste deel uit opleidingskosten. Voor 2026 is slechts 60.000,- geraamd voor de eerder genoemde reserve. Dit komt doordat er een jaar-overschrijdend beroep is gedaan op de reserve in 2025.
38	ABZ Loes Kools	Programmabegroting 2026 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	Waarom zijn de baten in 2029 (€ 59.553) zo afwijkend? Dit bedrag bijna € 40.000 minder dan voorgaande jaren?	Vanaf 2027 nemen de inkomsten af doordat de specifieke uitkering SPUK GALA 'leefstijlakkkoord sociale basis' (Gezond en Actief Leven Akkoord) niet langer wordt toegekend. Deze uitkering was de afgelopen jaren een belangrijke financieringsbron voor de uitvoering van activiteiten binnen de sociale basis.

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Vraag	Antwoord
39	ABZ Loes Kools	Programmabegroting 2026 - Programma 3. Leefomgeving - Inleiding	In 2025 is er een begrotingswijziging op de lasten van -€ 216.846. Ook in 2024 was er een begrotingswijziging van +/- -€ 215.000. Vanaf 2026 en verder wordt € 83.000 begroot. Is dit reëel?	De 83.000 euro die is begroot, is inderdaad reëel en is bedoeld om kosten op te vangen voor uitvoering van het monumenten en erfgoedbeleid. Bijvoorbeeld het beschrijven van objecten, aanwijzingsprocedures, advies e.d. Het bedrag van de aangegeven begrotingswijziging 2025 daarentegen betreft incidentele kosten en is opgebouwd uit de volgende posten: 150.000 euro betreft krediet voor de kerktoeren in Woensdrecht (begrote afschrijving die tot nu toe steeds een jaar doorschuift) 60.000 euro betreft afschrijvingslasten die begroot zijn voor de uitvoeringsagenda Kerkenvisie en erfgoedvisie 2023-2033. 6.250 euro voor afschrijvingslasten in verband met het aanbrengen van verlichting bij het 'Bren Carrier' monument aan de Rijzende weg in Woensdrecht. De grootste post bedraagt het krediet voor de kerktoeren Woensdrecht. Indien dit krediet niet wordt aangewend wordt deze doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar.